

Romano džaniben

časopis romistických studií | 1 | 2020

džukel

* rikono

rikono ~ rukono ~ rokono

Romano džaniben

časopis romistických studií | 27. ročník | 1/2020

HOSTUJÍCÍ EDITOR ČÍSLA:

Viktor Elšík

ředitel Ústavu obecné lingvistiky, Filozofická fakulta, Univerzita Karlova

Recenzovaná část © Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, 2020

Na obálce:

Zjednodušená dialektologická mapa variant pro lexémy s významem „pes“
v centrálních dialektech romštiny | Autor: Viktor Elšík

Obsah

Viktor Elšík

Centrální romština a příspěvky k jejímu strukturnímu popisu a dialektologii.

Úvod k tematickému číslu Romano džaniben

5

RECENZOVANÁ ČÁST

Michael Beníšek

Lexikální (mikro)dialektologie užské romštiny

45

Viktor Elšík

**Severogemerský (tzv. šoškárský) dialekt romštiny
a jeho fonologická specifika**

91

Zuzana Bodnárová

Užívání určitého členu v předložkových frázích v jihocentrální romštině

135

NERECENZOVANÁ ČÁST

Zuzana Bodnárová

Rukopisy Václava Kohautha

153

Helena Červeňáková-Laliková

Romane paramiša

183

Pavel Oláh

Poezie Pavla Oláha

197

RECENZE | ANOTACE

Andrej Belák: *The health of segregated Roma: first line views and practices*

(Sandra Ort-Mertlová)

201

Juraj Čokyna: *A okraje máš kde?* (Edita Rigová)

207

Yaron Matras, Anton Tenser (eds.): *The Palgrave Handbook of Romani Language and Linguistics* (Kimmo Granqvist)

213

Klaus Siewert, Norbert Boretzky: „Wörter=Buch von der Zigeuner=Sprache“ <i>Frankfurt und Leipzig 1755: Herausgegeben und kommentiert von Klaus Siewert. Mit Beiträgen von Norbert Boretzky</i> (Martin Gális, Anna Maria Sonneman)	217
Emil Ščuka: <i>Narodili se se smyčcem v ruce.</i> <i>Nejvýznamnější romští hudebníci v Československu</i> (Zuzana Jurková)	227

Poezie Pavla Oláha

Pavel Oláh (nar. 1965) se narodil v Ústí nad Orlicí, ale téměř celý svůj život prožil v České Třebové. Více než dvacet let pracuje jako pedagogický pracovník, z toho posledních pět let ve speciální škole pro autisty. Vedle práce ve škole jezdí také s kamionem a rozváží zboží. A když už mu zbyde nějaký volný čas, rád literárně tvoří. Ostatně stejně jako jeho sestra Erika Oláhová, která vydala dvě prozaické sbírky (2004, 2007). Sám pan Oláh říká, že nejčastěji píše poezii v češtině a polštině, která je mu blízká zejména díky jeho polské manželce. Uvedený výběr básní ovšem zaslal jako audionahrávku v jihocentrální (maďarské) romštině (viz také článek Zuzany Bodnárové v tomto čísle) do literární soutěže Romano Suno pořádané organizací Nová škola, o.p.s. Recitované básně přepsala Máša Bořkovicová, překladu se ujala jedna z porotkyň soutěže, Renata Berkyová.

Ká hi mro ideo, ká

Ká hi mro ideo, ká,
óra džan sigo sigo.
Dikhav pri fotka pri fala,
ó ká odá géla.
O bala peren pri phúv,
ká hi mro ideo, ká.

Súno the kamiben hi het
sar kašta, so čhides ándi jag.
Dikh ánde blaka,
o kham már sovel,
o ideo džal het.

Kam mi čas utíká, kam

Kam mi čas utíká, kam,
hodiny běží, točí se, točí a točí.
Dívám se na fotku na zdi,
ach, kam se to všechno podělo.
Vlasy padají na zem,
čas plyne, kde je ten můj?

Sny a lásky mizí
jako dříví, co do ohně přikládáš.
Podívej se z okna,
slunce už jde spat
a čas odchází.

Kamas pe ándi bacht the roviben

Kamas pe ándi bacht the roviben,
amári vóďi the jílo džan dromeha
pháreha.

Dživipen.

Tuha pri rat the dive.

So vakeras ande peste,
vakeras čačipen, na hohaviben.

Iker man tu,
me ikrá tut.

Tu manca dža duripen.

Dživipen.

Paťav, hoď džala amenge.

Dav tuke mro jílo the vóďi.

Milujem se v slzách i ve štěstí

Milujem se v slzách i ve štěstí,
naše duše i srdce, si trnitou cestu
prokletí.

Život.

S tebou v noci i ve dne.

Co si v sobě říkáme,
šeptat pravdu, ne lži.

Drž mě
a já tebe budu.

Jdi se mnou, dlouho a daleko.

Život.

Věřím, že jím půjdeme,
že to půjde.

Dávám ti své srdce, sebe, duši.

Akánik má ová budžando

Akánik má ová budžando
sar čiriklo kerdo ánde.

Čhivav pe het,

khamóro mange thabol pro drom.

Budu chytřejší

Teď už budu chytřejší
jak uvězněný pták.

Vypustím se pryč,
slunce mi svítí na cestu.